

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

13.11.2013 № 760

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
22 листопада 2013 р.
за № 1990/24522

Про затвердження Державного стандарту догляду вдома

{Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства соціальної політики
№ 335 від 16.06.2021
№ 147 від 11.05.2022}

Відповідно до абзацу чотирнадцятого статті 1 Закону України "Про соціальні послуги", пункту 49.1.1 Національного плану дій на 2013 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010-2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава", затвердженого Указом Президента України від 12 березня 2013 року № 128, **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити Державний стандарт догляду вдома, що додається.
2. Департаменту соціальних послуг (Тарабукіна І.І.) забезпечити подання в установленому порядку цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Л.Дроздову.

**Заступник Міністра -
керівник апарату**

В. Коломієць

ПОГОДЖЕНО:

Заступник Міністра фінансів України

С.О. Рибак

Заступник Міністра охорони здоров'я України

О. Толстанов

Перший заступник Голови
Спільного представницького органу
сторони роботодавців на національному рівні

О. Мірошніченко

Перший заступник Голови
Спільного представницького органу
репрезентативних всеукраїнських об'єднань
профспілок на національному рівні

Г.В. Осовий

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства соціальної
політики України
13.11.2013 № 760

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
22 листопада 2013 р.
за № 1990/24522

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ

догляду вдома

{У тексті Державного стандарту слова «визначення індивідуальних потреб» в усіх відмінках замінено відповідно словами «визначення ступеня індивідуальних потреб» у відповідних відмінках згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

{У тексті Державного стандарту та додатках до нього слова «інвалід» та «дитина-інвалід» в усіх відмінках і формах числа замінено відповідно, словами «особа з інвалідністю» та «дитина з інвалідністю» у відповідних відмінках і числах, слова «суб'єкт, що надає соціальну послугу» в усіх відмінках і формах числа замінено відповідно, словами «надавач соціальної послуги» у відповідних відмінках і числах згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

I. Загальні положення

1.1. Цей Державний стандарт визначає зміст, обсяг, умови та порядок надання соціальної послуги догляду вдома, показники її якості для суб'єктів незалежно від форм власності, які надають цю послугу.

У разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях, наявності загрози життю чи здоров'ю осіб, визначених в пункті 1.2 розділу I цього Державного стандарту, соціальна послуга догляду вдома може надаватися екстрено (кризово). У такому разі застосовуються спеціальні вимоги до її змісту, обсягу, умов та порядку надання, встановлені в розділі XVII цього Державного стандарту.

{Пункт 1.1 розділу I доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 147 від 11.05.2022}

1.2. Цей Державний стандарт застосовується для:

організації надання соціальної послуги догляду вдома особам похилого віку, у тому числі з когнітивними розладами; особам з інвалідністю, у тому числі з психічними та поведінковими розладами (крім осіб, які страждають на психічні розлади і вчинили суспільно небезпечні діяння та отримують амбулаторну психіатричну допомогу в примусовому порядку за рішенням суду), дітям з інвалідністю віком від трьох до 18 років, особам з тяжкими формами захворювання (у тому числі до встановлення інвалідності), які не здатні (частково нездатні) до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги (далі - особи похилого віку та особи з інвалідністю);

моніторингу та оцінки якості надання соціальної послуги догляду вдома;

визначення тарифу на платну соціальну послугу догляду вдома.

{Пункт 1.2 розділу I в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

1.3. Соціальна послуга догляду вдома в обсягах, визначених цим Державним стандартом, надається безоплатно, за плату або із встановленням диференційованої плати.

1.4. У цьому Державному стандарті терміни вживаються в таких значеннях:

індивідуальний план надання соціальної послуги догляду вдома (далі - індивідуальний план) - документ, складений на підставі комплексного визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги, у якому зазначено заходи, що проводитимуться для надання такої послуги, відомості про необхідні ресурси, періодичність і строки виконання, відповідальних за виконання, дані щодо моніторингу результатів та інформацію щодо перегляду індивідуального плану;

моніторинг надання соціальної послуги догляду вдома та оцінювання її якості - постійний чи періодичний перегляд діяльності надавача соціальної послуги, який має на меті оцінювання поточних результатів, виявлення труднощів, визначення проблем, надання рекомендацій для їх усунення, покращення та/або удосконалення надання соціальної послуги;

мультидисциплінарна команда - група фахівців, яка безпосередньо виконує заходи, що становлять зміст соціальної послуги догляду вдома, виходячи з індивідуальних потреб отримувача такої послуги і складається не менше ніж із трьох осіб з числа таких працівників: соціальний працівник, соціальний робітник, медичний працівник, юрисконсульт, психолог тощо;

надавач соціальної послуги догляду вдома (далі - надавач соціальної послуги) - юридична або фізична особа, або фізична особа - підприємець, яку внесено до розділу «Надавачі соціальних послуг» Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг;

отримувач соціальної послуги догляду вдома (далі - отримувач соціальної послуги) - особа/ сім'я, яка належить до вразливих груп населення та/або перебуває у складних життєвих обставинах, спричинених інвалідністю, віком, станом здоров'я тощо, та отримує цю соціальну послугу;

соціальна послуга догляду вдома (далі - соціальна послуга) - заходи, що проводяться за місцем проживання (вдома) отримувача соціальної послуги протягом робочого дня надавача соціальної послуги і полягають у наданні допомоги в самообслуговуванні особам, які частково або повністю втратили / не набули здатності до самообслуговування.

Інші терміни застосовуються у значеннях, наведених у Законах України «Про соціальні послуги», «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про психіатричну допомогу» та інших нормативно-правових актах.

{Пункт 1.4 розділу I в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

II. Загальні підходи щодо організації та надання соціальної послуги догляду вдома

2.1. Підставою для надання соціальної послуги є:

рішення структурного підрозділу з питань соціального захисту населення районних у містах Києві та Севастополі державних адміністрацій, виконавчого органу сільської, селищної, районної у місті (у разі утворення), міської ради (далі - виконавчий орган) про надання соціальної послуги, прийняте в порядку визначеному законодавством (у разі, якщо соціальна послуга надається за рахунок бюджетних коштів);

звернення потенційного отримувача соціальної послуги та/або його законного представника до надавача соціальної послуги (у разі надання соціальних послуг за рахунок коштів надавача).

2.2. Підставою для відмови у наданні соціальної послуги є:

відсутність потреби у соціальній послугі за результатами оцінювання потреб особи;

ненадання надавачем соціальної послуги догляду вдома.

Потенційному отримувачу може бути відмовлено у наданні соціальної послуги в разі наявності у нього відповідно до медичного висновку про стан здоров'я особи, яка потребує надання соціальних послуг медичних протипоказань, перелік яких затверджується МОЗ. Рішення про надання соціальної послуги приймається після усунення таких протипоказань.

2.3. У разі відмови у наданні соціальної послуги у повідомленні додатково зазначається інформація про інших надавачів соціальних послуг, які надають таку соціальну послугу в порядкух визначених постановами Кабінету Міністрів України від 26 червня 2019 р. № 576 «Про затвердження Порядку надання соціальних послуг особам з інвалідністю та особам похилого віку, які страждають на психічні розлади» (Офіційний вісник України, 2019 р., № 55, ст. 1912), від 01 червня 2020 № 587 «Про організацію надання соціальних послуг» (Офіційний вісник України, 2020 р., № 57, ст. 1781).

Якщо рішення про відмову приймається надавачем соціальної послуги, копія такого рішення направляється виконавчому органу (для надавачів соціальної послуги, які надають таку послугу за бюджетні кошти).

2.4. Підставою для припинення надання соціальної послуги є:

відсутність потреби у соціальній послугі за результатами оцінювання потреб особи;

невиконання без поважних причин отримувачем соціальної послуги вимог, визначених договором про надання соціальної послуги;

відмова від отримання соціальної послуги отримувача соціальної послуги та/або його законного представника;

закінчення строку дії договору про надання соціальної послуги;

зміна місця проживання/перебування отримувача соціальної послуги, що унеможлиблює надання соціальної послуги;

виявлення/встановлення недостовірності поданих отримувачем соціальної послуги інформації/ документів при зверненні за їх наданням, що унеможлиблює подальше надання соціальної послуги;

дострокове розірвання договору про надання соціальної послуги за ініціативи отримувача соціальної послуги;

ліквідація (припинення діяльності) надавача соціальної послуги, або припинення надання ним соціальної послуги;

направлення отримувача соціальної послуги до стаціонарної інтернатної установи або закладу, інших установ або закладів для постійного перебування;

перебування потенційного отримувача соціальної послуги на спеціальному обліку як особи, яка примусово отримує амбулаторну психіатричну допомогу в психіатричному закладі у зв'язку зі схильністю до суспільно небезпечних діянь унаслідок психічного захворювання;

наявність медичних протипоказань для надання соціальної послуги (у тому числі усі хвороби в гострому періоді, що потребують стаціонарного лікування, зокрема у спеціалізованих закладах (відділеннях) охорони здоров'я, гострі інфекційні захворювання, наявність тяжкого психічного розладу, та внаслідок якого особа виявляє реальні наміри вчинити дії, що являють собою безпосередню небезпеку для оточуючих);

смерть отримувача соціальної послуги.

III. Визначення ступеня індивідуальних потреб

3.1. Соціальна послуга догляду вдома надається надавачем соціальної послуги, після здійснення первинного комплексного визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги, складання індивідуального плану та укладення договору на надання соціальної послуги догляду вдома.

Комплексне визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги догляду вдома згідно з додатком 1 до цього Державного стандарту проводиться протягом 3 робочих днів з дати прийняття виконавчим органом або надавачем (у разі надання соціальних послуг за рахунок коштів надавача) рішення про надання соціальної послуги.

{Пункт 3.1 розділу III доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

3.2. Форма визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги розробляється надавачем соціальної послуги, з урахуванням його спеціалізації.

Комплексне визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги проводиться надавачем соціальної послуги (фахівцем у сфері надання соціальних послуг, соціальним працівником або мультидисциплінарною командою (за потреби)) із залученням отримувача соціальної послуги та/або його законного представника.

{Абзац другий пункту 3.2 розділу III в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

Ступінь індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги визначається:

{Абзац третій пункту 3.2 розділу III в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

для осіб похилого віку та осіб з інвалідністю з фізичними та/або сенсорними порушеннями - за кількістю балів, зазначених у таблиці 1 додатка 1 до цього Державного стандарту з урахуванням балів за шкалою оцінки можливостей виконання елементарних дій та шкалою оцінки можливостей виконання складних дій (таблиці 2, 3 додатка 1 до цього Державного стандарту відповідно). Для отримання соціальної послуги сумарний результат оцінки можливостей виконання елементарних та складних дій має бути не менше ніж 12 балів;

{Абзац пункту 3.2 розділу III в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

для осіб з когнітивними розладами - відповідно до шкали оцінки навичок проживання за основними категоріями та картки визначення індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги (далі - Картка), наведених відповідно у таблицях 4, 5 додатка 1 до цього Державного стандарту. Для отримання соціальної послуги сумарний результат за категоріями «Організація харчування», «Зовнішній вигляд, дотримання правил особистої гігієни», «Здоров'я», «Утримання помешкання», «Дотримання правил безпеки та поведінки в разі надзвичайних ситуацій», «Міжособистісні відносини», «Знання ресурсів громади», «Обізнаність у юридичній сфері» має становити не менше ніж 69 балів, за іншими категоріями - щонайменше базовим, а сума балів за такими категоріями має бути не менше ніж 58;

{Абзац пункту 3.2 розділу III в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

для осіб з інвалідністю з психічними та поведінковими розладами - відповідно до анкети визначення рейтингу соціальних потреб отримувача соціальної послуги догляду вдома відповідно до таблиці 6 додатка 1 до цього Державного стандарту. Для отримання соціальної послуги за результатами визначеного рейтингу соціальних потреб пріоритетною має бути сфера «Здоров'я»;

{Абзац пункту 3.2 розділу III в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

для дітей з інвалідністю віком від трьох до 18 років - відповідно до оцінювання індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги догляду вдома (для дітей з інвалідністю віком від трьох до 18 років). Для отримання соціальної послуги сумарний результат має становити не менше ніж 11,2 та не більше 168 балів.

{Абзац пункту 3.2 розділу III в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

У разі наявності у отримувача соціальної послуги комплексних порушень (фізичні та/або сенсорні порушення разом із психічними та поведінковими розладами), визначення ступеня індивідуальних потреб проводиться за шкалою оцінки можливостей виконання елементарних дій та відповідно до анкети визначення рейтингу соціальних потреб.

{Абзац пункту 3.2 розділу III в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

3.3. Результати комплексного визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги є підставою для складання/перегляду індивідуального плану та укладання договору про надання соціальної послуги догляду вдома.

{Пункт 3.3 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

3.4. Через 30 днів з дати початку надання соціальної послуги догляду вдома соціальним працівником, членами мультидисциплінарної команди (за потреби) проводиться повторне визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги з метою коригування індивідуального плану (за потреби).

{Абзац перший пункту 3.4 розділу III із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

Надалі визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги проводиться за потреби, але не рідше ніж один раз на рік.

{Абзац другий пункту 3.4 розділу III в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

IV. Складання індивідуального плану надання соціальної послуги догляду вдома

4.1. Індивідуальний план згідно з додатком 2 до цього Державного стандарту є основою для надання соціальної послуги та ґрунтується на результатах комплексного визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги.

{Пункт 4.1 розділу IV в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

4.2. Індивідуальний план складається за участю отримувача соціальної послуги та/або його законного представника протягом 3 робочих днів із дня визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги.

{Абзац перший пункту 4.2 розділу IV в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

Індивідуальний план складається за формою згідно з додатком 3 до цього Державного стандарту у двох примірниках та підписується отримувачем соціальної послуги або його законним представником та надавачем соціальної послуги.

Один примірник індивідуального плану надається отримувачеві соціальної послуги або його законному представникові, другий залишається у надавача соціальної послуги.

4.3. Структура індивідуального плану включає:

загальні відомості про отримувача соціальної послуги;

заходи, що здійснюються під час надання соціальної послуги догляду вдома, згідно з пунктом 8.1 розділу VIII цього Державного стандарту;

періодичність та строк виконання заходів;

відомості про виконавців заходів;

дані щодо моніторингу результатів надання соціальної послуги догляду вдома та перегляду індивідуального плану (за потреби).

Індивідуальний план переглядається надавачем соціальної послуги разом із отримувачем соціальної послуги та/або його законним представником через місяць з початку її надання, надалі один раз на рік.

{Абзац сьомий пункту 4.3 розділу IV в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

Індивідуальний план може бути переглянуто надавачем соціальної послуги за зверненням отримувача соціальної послуги та/або його законного представника з метою коригування заходів в межах соціальної послуги.

{Пункт 4.3 розділу IV доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

V. Укладання договору про надання соціальної послуги догляду вдома

5.1. З кожним отримувачем соціальної послуги або його законним представником протягом 5 днів з дня прийняття рішення про надання соціальної послуги догляду вдома укладається договір про її надання.

5.2. Укладання договору про надання соціальної послуги догляду вдома здійснюється за участю отримувача соціальної послуги або його законного представника. У разі необхідності до складання договору залучаються члени родини отримувача соціальної послуги.

5.3. Договір підписується отримувачем соціальної послуги або його законним представником та представником надавача соціальної послуги. Кожна зі сторін отримує один примірник договору.

Істотними умовами договору про надання соціальних послуг є назва соціальної послуги, умови її надання та вартість, права, обов'язки та відповідальність сторін, строк дії договору та інші умови, які сторони визнають істотними.

{Пункт 5.3 розділу V доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

Невід'ємною частиною договору про надання соціальної послуги є індивідуальний план надання соціальної послуги.

{Пункт 5.3 розділу V доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

VI. Місце й строки надання соціальної послуги догляду вдома

6.1. Соціальна послуга догляду вдома надається за місцем проживання отримувача соціальної послуги (вдома) протягом робочого дня.

6.2. Враховуючи індивідуальні потреби отримувача соціальної послуги надавачем соціальної послуги, може бути запроваджено підсумковий облік робочого часу відповідно до статті 61 Кодексу законів про працю України.

{Розділ VI доповнено пунктом 6.2 згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

6.3. Соціальна послуга догляду вдома може надаватись постійно (для осіб похилого віку та осіб з інвалідністю з фізичними та/або сенсорними порушеннями III групи рухової активності - 1-2 рази на тиждень (за необхідності), IV групи рухової активності (5 ступінь індивідуальної потреби) - 2 рази на тиждень, IV групи рухової активності (6, 7 ступені індивідуальної потреби) - 3 рази на тиждень; V групи рухової активності - 5 разів на тиждень, для осіб з інвалідністю I групи підгрупи А - 6-7 разів на тиждень (за потреби)), для осіб з когнітивними розладами при базовому рівні (від 112 до 142 балів) - потреба у відвідуванні становить 5 разів на тиждень, при задовільному рівні (від 143 до 244 балів) - 4-3 рази на тиждень, при доброму рівні (від 245 до 314 балів) - 3-2 рази на тиждень; при відмінному рівні (від 315 до 345 балів) - 1 раз на тиждень; періодично (2 рази на місяць для осіб з когнітивними розладами, для осіб з інвалідністю з психічними та поведінковими розладами - 2-4 рази на місяць), тимчасово (визначений у договорі період), для дітей з інвалідністю віком від трьох до 18 років при ступені індивідуальних потреб дитини «періодичний догляд» - 2 рази на тиждень; «постійний догляд» - 4-3 рази на тиждень; «інтенсивний догляд» - 5 разів на тиждень.

Кількість разів надання соціальної послуги догляду вдома може зменшуватись за бажанням (ініціативою) отримувача соціальної послуги.

Соціальна послуга може надаватись постійно або тимчасово (протягом визначеного у договорі періоду).

Строки надання соціальної послуги узгоджуються з отримувачем соціальної послуги та/або його законним представником з урахуванням визначеного ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги.

{Пункт 6.3 розділу VI в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

VII. Принципи надання соціальної послуги догляду вдома

7.1. Доступність соціальної послуги:

надавач соціальної послуги вживає заходів щодо інформування отримувачів соціальної послуги та/або їх законних представників про зміст такої послуги, порядок звернення за її наданням, порядок і умови її надання.

Інформація для отримувачів соціальної послуги розміщується на офіційному сайті виконавчого органу та надавача соціальної послуги, на спеціальних стендах у доступному місці приміщення надавача соціальної послуги, надається у спеціальних листівках, буклетах, брошурах, висвітлюється в засобах масової інформації. Інформація подається доступною для отримувачів соціальної послуги, у тому числі українською жестовою мовою та з урахуванням вимог її доступності для сприйняття відповідно до ДБН В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» та ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 «Інформаційні технології. Настанова з доступності веб-контенту W3C (WCAG) 2.0»;

надавач соціальної послуги організовує свою діяльність у приміщеннях, спеціально обладнаних і пристосованих для обслуговування в них осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до державних будівельних норм і стандартів. За потреби з урахуванням категорії отримувачів соціальної послуги аналогічним чином облаштовується територія, прилегла до приміщень надавача соціальної послуги, призначених для надання такої послуги.

7.2. Адресність та індивідуальний підхід:

надавачі соціальної послуги застосовують індивідуальний підхід (з урахуванням фізичного та психічного стану отримувача соціальної послуги, віку, статі та особливостей, зумовлених інвалідністю) та з повагою ставляться до особи, раси, національності, культури, релігії;

надавачі соціальної послуги роз'яснюють отримувачам соціальної послуги обставини та наслідки прийняття рішень з питань, що стосуються їх життєдіяльності;

отримувачі соціальної послуги мають бути поінформовані про свої права, обов'язки, а також про державні й громадські організації, до повноважень яких належить забезпечення захисту прав людини, шляхом розміщення інформації на інформаційних стендах, надання інформаційних листівок, буклетів тощо.

7.3. Законність:

надавачі соціальної послуги провадять свою діяльність із дотриманням етичних норм та правил, із повагою до отримувачів соціальної послуги та з недопущенням негуманних і дискримінаційних дій щодо них;

отримувачам соціальної послуги / їхнім законним представникам надається інформація про права та обов'язки отримувача соціальної послуги та, в тому числі, про порядок оскарження дій надавачів соціальної послуги;

інформація отримувачам соціальної послуги з інтелектуальними та сенсорними розладами надається мовою, доступною для їх читання та розуміння, а також у доступних для них форматах.

7.4. Конфіденційність інформації:

надавач соціальної послуги вживає заходів щодо захисту персональних даних відповідно до вимог законів України «Про інформацію», «Про захист персональних даних», конфіденційності інформації щодо отримувачів соціальної послуги та їхніх законних представників;

отримувачі соціальної послуги та/або їхні законні представники в обов'язковому порядку ознайомлюються із заходами щодо дотримання принципу конфіденційності;

надавачі соціальної послуги інформують отримувачів соціальної послуги та/або їхніх законних представників щодо нерозголошення отриманої ними конфіденційної інформації.
{Розділ VII в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

VIII. Зміст соціальної послуги догляду вдома

8.1. Основні заходи, що становлять зміст соціальної послуги догляду вдома осіб похилого віку та осіб з інвалідністю, орієнтовний час для їх виконання згідно з додатком 3 до цього Державного стандарту, передбачають:

для отримувачів соціальної послуги III групи рухової активності:

допомогу у веденні домашнього господарства;

надання інформації з питань соціального захисту населення;

допомогу в отриманні безоплатної правової допомоги (у вигляді скерування, переадресації, супроводу до фахівця з такої допомоги);

допомогу в оформленні документів, внесення платежів;

для отримувачів соціальної послуги IV, V групи рухової активності та дітей з інвалідністю віком від трьох до 18 років:

допомогу у веденні домашнього господарства;

допомогу у самообслуговуванні (дотримання особистої гігієни, рухового режиму, прийом ліків, годування тощо);

допомогу при пересуванні по квартирі;

допомогу в організації взаємодії з іншими фахівцями та службами;

навчання навичкам самообслуговування;

допомогу у забезпеченні технічними засобами реабілітації, навчання навичкам користування ними;

психологічну підтримку;

надання інформації з питань соціального захисту населення;

допомогу в отриманні безоплатної правової допомоги (у вигляді скерування, переадресації, супроводу до фахівця з такої допомоги);

допомогу в оформленні документів, внесення платежів (для дітей з інвалідністю за потреби);

для отримувачів соціальної послуги з когнітивними розладами, психічними та поведінковими розладами:

допомогу у веденні домашнього господарства;

допомогу у самообслуговуванні (дотримання особистої гігієни, рухового режиму, прийом ліків, годування тощо);

допомогу в організації взаємодії з іншими фахівцями та службами;

навчання навичкам самообслуговування;

допомогу у забезпеченні технічними засобами реабілітації, навчання навичкам користування ними;

психологічну підтримку;

надання інформації з питань соціального захисту населення;

допомогу в отриманні безоплатної правової допомоги (у вигляді скерування, переадресації, супроводу до фахівця з такої допомоги);

допомогу в оформленні документів, внесення платежів.

{Пункт 8.1 розділу VIII в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

8.2. Зміст та обсяг соціальної послуги догляду вдома для кожного отримувача соціальної послуги визначаються індивідуально залежно від ступеня індивідуальної потреби отримувача соціальної послуги та зазначаються в договорі на отримання соціальної послуги догляду вдома.

Орієнтовний час, необхідний для виконання кожного заходу, що складає зміст соціальної послуги догляду вдома, наведено у додатку 2 до цього Державного стандарту.

Для осіб з когнітивними розладами зміст та обсяг соціальної послуги догляду вдома визначаються за результатами оцінювання навичок незалежного проживання за основними категоріями життєдіяльності, що проводиться відповідно до Картки, з урахуванням групи рухової активності.

{Пункт 8.2 розділу VIII доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

Орієнтовний час згідно з додатком 3 до цього Державного стандарту, необхідний для виконання кожного заходу, що складає зміст соціальної послуги догляду вдома осіб з когнітивними розладами, осіб з інвалідністю з психічними та поведінковими розладами збільшується на 20 відсотків.

{Пункт 8.2 розділу VIII доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

ІХ. Використання ресурсів під час організації надання соціальної послуги догляду вдома

9.1. Надавач соціальної послуги, забезпечує необхідну кількість працівників відповідно до потреб отримувачів соціальної послуги та згідно зі штатним розписом.

{Пункт 9.1 розділу ІХ із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

9.2. Безпосереднє надання соціальної послуги догляду вдома здійснюють надавачі соціальної послуги. Надавач соціальної послуги, у разі потреби може залучати до надання соціальної послуги догляду вдома інших фахівців, зокрема психологів, реабілітологів, юрисконсультів тощо.

Для виконання заходів, обумовлених в індивідуальному плані та договорі про надання соціальної послуги догляду вдома, надавачем соціальної послуги, на договірних засадах можуть залучатись інші підприємства, установи, організації тощо.

9.3. Надавачі соціальної послуги повинні володіти знаннями й навичками та відповідати кваліфікаційним вимогам, визначеним у Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 80 «Соціальні послуги», затвердженому наказом Міністерства соціальної політики України від 29 березня 2017 року № 518.

{Пункт 9.3 розділу ІХ в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

9.4. Надавач соціальної послуги догляду вдома, вживає заходів із:

підвищення кваліфікації надавачів соціальної послуги;

{Абзац другий пункту 9.4 розділу ІХ із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

формального та неформального професійного навчання надавачів соціальної послуги;

проведення атестації надавачів соціальної послуги;

запобігання професійному (емоційному) вигоранню надавачів соціальної послуги, зокрема шляхом організації обміну досвідом та супервізій.

{Пункт 9.4 розділу ІХ доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

9.5. Надавач соціальної послуги, розробляє і затверджує посадові інструкції надавачів соціальної послуги.

9.6. Надавач соціальної послуги догляду вдома повинен проходити обов'язкові профілактичні медичні огляди відповідно до законодавства.

Х. Приміщення та обладнання

10.1. Надавач соціальної послуги, забезпечує наявність необхідної кількості приміщень для здійснення заходів з надання соціальної послуги догляду вдома (приміщення для персоналу тощо).

10.2. Приміщення надавача соціальної послуги догляду вдома, повинні відповідати санітарним та протипожежним вимогам та бути забезпечені гарячим і холодним безперебійним водопостачанням та водовідведенням, освітленням, опаленням згідно з вимогами чинного законодавства, обладнані засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю, інших маломобільних груп населення відповідно до державних будівельних норм і стандартів.

{Пункт 10.2 розділу Х із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

10.3. Надавач соціальної послуги, для забезпечення виконання заходів цієї послуги повинен мати:

твердий та м'який інвентар (меблі, спецодяг та взуття тощо);

транспорт (за потреби), пристосований для перевезення отримувачів соціальної послуги, зокрема до закладів охорони здоров'я.

10.4. Надавач соціальної послуги, забезпечує надавачів соціальної послуги робочим місцем, обладнанням, інвентарем, витратними матеріалами та робочим одягом, взуттям, велосипедами, проїзними квитками (або грошовою компенсацією за їх придбання), необхідними для виконання посадових обов'язків.

ХІ. Інформаційно-методичне забезпечення організації та надання соціальної послуги догляду вдома

11.1. Надавач соціальної послуги, організовує інформаційно-методичне забезпечення своєї діяльності, зокрема забезпечує своїх працівників нормативно-правовими актами, методичними та іншими матеріалами у сфері надання соціальних послуг.

11.2. Надавач соціальної послуги, створює можливості для підвищення кваліфікації надавачів соціальної послуги, зокрема щодо обміну досвідом надавачів соціальної послуги з іншими суб'єктами надання соціальної послуги.

ХІІ. Взаємодія з іншими надавачами соціальної послуги

Надавач соціальної послуги, організовує виконання заходів з надання цієї соціальної послуги із залученням (за потреби та на договірній основі) інших підприємств, установ, організацій та закладів.

ХІІІ. Оцінка ефективності надання соціальної послуги догляду вдома

13.1. Оцінка ефективності надання соціальної послуги догляду вдома здійснюється під час проведення зовнішнього та внутрішнього оцінювання якості зазначеної соціальної послуги.

13.2. Надавач соціальної послуги, здійснює опитування отримувачів соціальної послуги та/або їхніх законних представників з метою отримання відгуків стосовно організації та надання послуги догляду вдома.

Результати опитувань обговорюються під час проведення аналізу діяльності надавача соціальної послуги, надавачів соціальної послуги та враховуються у подальшій роботі з метою вдосконалення власної діяльності, підвищення ефективності та якості надання соціальної послуги.

XIV. Документація, що застосовується під час організації процесу надання соціальної послуги догляду вдома

Надавач соціальної послуги, здійснює свою діяльність відповідно до установчих документів (положень, статутів), цивільно-правових договорів (для фізичних осіб - підприємців).

Документація ведеться, оформляється та зберігається відповідно до вимог чинного законодавства.

XV. Механізми оцінки дотримання стандарту догляду вдома

15.1. Діяльність суб'єкта, що надає соціальну послугу, підлягає внутрішній та зовнішній оцінці.

Для проведення внутрішньої та зовнішньої оцінки якості надання соціальної послуги догляду вдома застосовуються показники якості соціальної послуги догляду вдома, наведені у додатку 4 до цього Державного стандарту.

Результати проведення внутрішньої та зовнішньої оцінки якості надання соціальної послуги догляду вдома оприлюднюються і поширюються серед отримувачів соціальної послуги, їхніх законних представників, населення адміністративно-територіальної одиниці, де здійснює свою діяльність надавач соціальної послуги.

15.2. Надавач соціальної послуги, проводить регулярне, не рідше ніж один раз на рік, внутрішнє оцінювання своєї діяльності щодо відповідності соціальної послуги догляду вдома, що ним надається, вимогам цього Державного стандарту та вживає заходів щодо усунення виявлених недоліків.

15.3. До процедури проведення оцінювання залучаються надавачі соціальної послуги, отримувачі соціальної послуги та/або їхні законні представники.

З цією метою розробляється й впроваджується процедура консультацій з отримувачами соціальної послуги, членами їхніх сімей, законними представниками щодо відповідності обсягу, змісту, умов та порядку надання соціальної послуги догляду вдома вимогам, встановленим у цьому Державному стандарті.

15.4. Надавачі соціальної послуги, підлягають зовнішньому оцінюванню, що здійснюється місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, іншими уповноваженими органами, відповідно до законодавства.

Надавач соціальної послуги, вживає заходів щодо:

інформування отримувачів соціальної послуги, їх законних представників про проведення зовнішнього оцінювання діяльності надавача соціальної послуги;

забезпечення безперешкодного доступу отримувачів соціальної послуги або їхніх законних представників до органу, що здійснює зовнішнє оцінювання.

15.5. Надавачем соціальних послуг здійснюється щомісячний моніторинг / поточного оцінювання результатів надання соціальної послуги догляду вдома відповідно до додатку 5 до цього Державного стандарту.

{Розділ XV доповнено новим пунктом згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

XVI. Фінансово-економічне обґрунтування вартості соціальної послуги догляду вдома

Вартість соціальної послуги розраховується з урахуванням собівартості послуги, адміністративних витрат і податку на додану вартість.

Вартість соціальної послуги, що надається за рахунок коштів місцевих бюджетів, формується з урахуванням фінансових можливостей відповідних місцевих бюджетів.

{Абзац другий розділу XVI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

XVII. Особливості надання соціальної послуги екстрено (кризово) в умовах надзвичайного або воєнного стану

17.1. Соціальна послуга надається екстрено (кризово) після здійснення оцінки ситуації, в якій перебуває отримувач соціальної послуги, яка проводиться за його зверненням (письмовим або усним) протягом однієї доби з дати одержання відповідного звернення. За результатами оцінки складається акт про надання повнолітній особі соціальних послуг екстрено (кризово) за формою, затвердженою наказом Міністерства соціальної політики України від 18 квітня 2022 року № 135, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 12 травня 2022 року за № 512/37848 (далі - акт), у якому визначається перелік першочергових заходів в межах надання соціальної послуги денного догляду. Акт формується протягом місяця з початку надання

соціальної послуги. За результатами роботи в акті зазначається інформація про необхідність продовження надання соціальної послуги, про що повідомляється виконавчий орган із направленням одного примірника акта.

17.2. Підставою для отримання соціальної послуги є рішення про надання соціальної послуги, яке приймається виконавчим органом або надавачем соціальної послуги відповідно до Закону України «Про соціальні послуги». Рішення приймається невідкладно та протягом однієї доби забезпечується надання соціальної послуги. Строк надання соціальної послуги визначається індивідуально.

17.3. У разі надання соціальної послуги екстрено (кризово) складання індивідуального плану та укладання договору про надання соціальної послуги не здійснюється.

У разі потреби у продовженні надання соціальної послуги, що надавалась екстрено (кризово), надавач соціальної послуги здійснює оцінювання індивідуальних потреб, складає індивідуальний план та укладає договір про її надання.

17.4. Заходи, що становлять зміст соціальної послуги денного догляду, визначаються суб'єктом, що надає соціальну послугу, згідно з додатком 3 до цього Державного стандарту та з урахуванням його спроможності забезпечити виконання таких заходів.

17.5. Надавач соціальної послуги у разі нездатності задовольнити потреби отримувача соціальної послуги інформує про це виконавчий орган з метою прийняття рішення про залучення додаткових ресурсів або подальше надання соціальної послуги іншим надавачем соціальної послуги (за можливості).

17.6. Надавач соціальної послуги у разі потреби може залучати волонтерів до надання соціальної послуги, з якими укладаються договори про надання волонтерської допомоги відповідно до Закону України «Про волонтерську діяльність».

17.7. Оцінка якості надання соціальної послуги не проводиться під час дії в Україні або окремих її місцевостях надзвичайного або воєнного стану та протягом трьох місяців після його припинення (скасування).

{Державний стандарт доповнено новим розділом згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 147 від 11.05.2022}

**Директор Департаменту
соціальних послуг**

І. Тарабукіна

Додаток 1
до Державного стандарту догляду вдома
(пункти 3.1, 3.2)

КОМПЛЕКСНЕ ВИЗНАЧЕННЯ
ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги
догляду вдома

1. Ступінь індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги з числа осіб похилого віку та осіб з інвалідністю з фізичними та/або сенсорними порушеннями визначається на підставі оцінки можливості виконання елементарних та складних дій:

Таблиця 1

Група рухової активності	Сума балів за шкалами оцінки виконання елементарних та складних дій	Ступінь	Характеристика ступенів індивідуальної потреби
I група	127 балів	0	Сторонньої допомоги не потребує
II група	100 - 126 балів	1	Основні види елементарних дій (вмивання, одягання, взування, контроль за актами сечовиділення та дефекації, прийняття ванни, душу, користування туалетом, харчування, користування посудом та побутовою технікою) виконує самостійно й у повному обсязі. Основні види складних дій (приготування їжі, прийом лікарських засобів, користування телефоном, транспортом, ведення домашнього господарства, прибирання, прання, заняття рукоділлям, розпоряджання особистими коштами, здійснення покупок та отримання послуг) виконує самостійно й у повному обсязі. Пересувається поза помешканням й двором без віддалення на великі відстані. Користується транспортом. Має труднощі при підйомі крутими сходами. Може потребувати сторонньої допомоги при здійсненні покупок або отриманні послуг. Незначна залежність від сторонньої допомоги. З урахуванням наявних факторів ризику отримувач соціальної послуги може потребувати сторонньої допомоги й догляду у незначному обсязі (часткової сторонньої підтримки потребує виконання отримувачем соціальної послуги менше ніж 10% простих та складних дій)

ІІІ група	88 - 99 балів	2	Основні види елементарних дій (вмивання, одягання, взування, контроль за актами сечовиділення та дефекації, користування туалетом, харчування, користування посудом та побутовою технікою) виконує самостійно й у повному обсязі. Основні види складних дій (приготування їжі, прийом ліків, користування телефоном, транспортом, розпорядження особистими фінансами) виконує самостійно й у повному обсязі. Пересувається в межах двору біля помешкання й на невеликі відстані. Користується транспортом. Має труднощі при підйомі сходами. Ванну чи душ приймає самостійно, може періодично потребувати сторонньої допомоги (присутність сторонньої особи з метою уникнення травм). Може потребувати незначної допомоги у веденні домашнього господарства, часткової допомоги при пранні, занятті рукоділлям, у здійсненні покупок у магазинах чи отриманні послуг в організаціях, підприємствах, установах, що не знаходяться поблизу місця проживання. Помірно виражена залежність від сторонньої допомоги. Отримувач соціальної послуги може потребувати помірного обсягу сторонньої допомоги й догляду з огляду на наявні обмеження у життєдіяльності, умов проживання й фактори ризику (часткової сторонньої допомоги може потребувати виконання отримувачем соціальної послуги до 20% простих та складних дій)
	76 - 87 балів	3	Основні види елементарних дій (вмивання, контроль за актами сечовиділення та дефекації, користування туалетом, харчування, користування посудом та побутовою технікою) виконує самостійно та у повному обсязі. Види складних дій (прийом лікарських засобів, користування телефоном, розпорядження особистими коштами) виконує самостійно й у повному обсязі. Пересування в більшості випадків обмежується помешканням. Може пересуватися на невеликі відстані самостійно чи у супроводі сторонньої особи пішки або користуватись транспортом. Може мати значні труднощі при підйомі сходами або не може самостійно (без сторонньої допомоги) підійматися сходами. Під час купання у ванні чи душі може потребувати часткової сторонньої допомоги. Може потребувати незначної допомоги при вдяганні та взуванні, при приготуванні їжі, веденні домашнього господарства; часткової допомоги при пранні, у здійсненні покупок чи отриманні послуг. Помірно виражена залежність у сторонній допомозі. Отримувач соціальної послуги може потребувати помірного обсягу сторонньої допомоги й догляду з урахуванням наявних обмежень у життєдіяльності, умов проживання та факторів ризику (часткової та повної сторонньої допомоги може потребувати виконання отримувачем соціальної послуги до 40 % простих і складних дій)
	63-75 балів	4	Основні види елементарних дій (вмивання, контроль за актами сечовиділення та дефекації, користування туалетом, користування посудом та побутовою технікою) виконує самостійно й у повному обсязі. Види складних дій (прийом ліків, користування телефоном, розпорядження особистими коштами) виконує самостійно й у повному обсязі. Пересування обмежується помешканням. У рідких випадках може пересуватися на невеликі відстані самостійно чи із супроводом пішки або користуватись транспортом. Не може підійматись сходами без сторонньої допомоги. Може потребувати часткової сторонньої допомоги при вдяганні та взуванні, при приготуванні та прийомі їжі, у веденні домашнього господарства, при пранні, при купанні у ванні чи душі. Потребує допомоги у здійсненні покупок чи отриманні послуг. Отримувач соціальної послуги має виражену залежність у сторонній допомозі й догляді з урахуванням наявних обмежень у життєдіяльності, умов проживання і факторів ризику (часткової і повної сторонньої допомоги й догляду потребує виконання отримувачем соціальної послуги до 50% простих та складних дій)

IV група	54-62 бали	5	Основні види елементарних дій (вмивання, контроль за актами сечовиділення та дефекації, користування туалетом, користування посудом та побутовою технікою) виконує самостійно та у повному обсязі. Види складних дій (прийом ліків, користування телефоном, розпорядження особистими фінансами) виконує самостійно й у повному обсязі. Пересування обмежується помешканням. У рідких випадках може пересуватися на невеликі відстані з супроводом пішки або користуватись транспортом. Не може підійматись сходами без сторонньої допомоги. Може вести домашнє господарство невеликого обсягу при великих часових затратах. Не може прати великі речі. Може потребувати часткової сторонньої допомоги при купанні у ванні чи душі, при одяганні й взуванні, при приготуванні та прийомі їжі. Потребує допомоги у здійсненні покупок чи отриманні послуг. Отримувач соціальної послуги має виражену залежність від сторонньої допомоги й догляду з урахуванням наявних обмежень у життєдіяльності, умов проживання і факторів ризику (часткової і повної сторонньої допомоги й догляду потребує виконання отримувачем соціальної послуги до 90% простих та складних дій)
	43 - 53 бали	6	Може вмиватися, розчісуватися, чистити зуби, взуватися і вдягатися, приймати їжу з частковою сторонньою допомогою. Може частково контролювати акти сечовиділення та дефекації. Пересування в більшості випадків обмежене кімнатою. У рідких випадках може виходити у двір із супроводом. Приймає ванну чи душ зі сторонньою допомогою. Користується туалетом зі сторонньою допомогою (потребує допомоги при збереженні рівноваги, вдяганні, роздяганні). Основні види домашнього господарства вести не може. Може приготувати прості страви й випрати невеликі речі. Потребує допомоги у здійсненні покупок чи отриманні послуг. Може користуватись телефоном. Приймає лікарські засоби самостійно чи з незначною допомогою. Може розпоряджатися особистими коштами. Отримувач соціальної послуги має виражену залежність від сторонньої допомоги та догляду з урахуванням наявних обмежень у життєдіяльності та умов проживання і факторів ризику (часткової і повної сторонньої допомоги та догляду потребує виконання отримувачем соціальної послуги до 100% простих та складних дій, із них 60% і більше потребують часткової сторонньої допомоги)
	32 - 42 бали	7	Може вмиватися, розчісувати волосся, чистити зуби, взуватися і вдягатися, приймати їжу, приймати ванну чи душ зі сторонньою допомогою. Користується туалетом зі сторонньою допомогою (потребує допомоги при збереженні рівноваги, вдяганні, роздяганні). Пересування обмежене кімнатою. При переході з ліжка на крісло іноді потребує мінімальної допомоги чи нагляду. Не може вести домашнє господарство, готувати прості страви, прати. Викликає труднощі самостійний прийом лікарських засобів. Часто не може розпоряджатися власними коштами. Може користуватися телефоном з незначною допомогою. Отримувач соціальної послуги повністю залежний від сторонньої допомоги й догляду з урахуванням наявних обмежень у життєдіяльності, умов проживання і факторів ризику (часткової і повної сторонньої допомоги й догляду потребує виконання отримувачем соціальної послуги до 100% простих та складних дій, із них близько 50% потребують часткової сторонньої допомоги)

V група	25 - 31 бал	8	Приймає ванну чи душ, вмивається, розчісує волосся, чистить зуби, вдягається, взувається зі сторонньою допомогою. Потребує часткової допомоги при прийомі їжі. Акт сечовиділення й дефекації може контролювати повністю або частково. Пересування обмежене ліжком й простором навколо нього. При переході з ліжка на крісло може потребувати часткової сторонньої допомоги. Користуватися туалетом може самостійно чи зі сторонньою допомогою (крісло-туалет біля ліжка чи судно) Користується телефоном чи має труднощі при користуванні ним. Не може самостійно готувати їжу, вести домашнє господарство, прати, займатися рукоділлям. Не може самостійно приймати лікарські засоби та розпоряджатися особистими коштами. Отримувач соціальної послуги повністю залежний від сторонньої допомоги. Часткова залежність складає менше ніж 50% випадків виконання простих і складних дій та обумовлена станом здоров'я і можливістю пересування
	12 - 24 бали	9	Отримувач соціальної послуги постійно знаходиться у ліжку. Потребує сторонньої допомоги при переході з ліжка на крісло. Може здійснювати активні рухи у межах ліжка. Може самостійно сидіти. Сідає самостійно чи з незначною допомогою. Контролює акти сечовиділення й дефекації частково чи повністю. Користується судном чи кріслом-туалетом. Отримувач соціальної послуги повністю залежний від сторонньої допомоги
	0 - 11 балів	10	Отримувач соціальної послуги постійно знаходиться у ліжку. Пересувається тільки зі сторонньою допомогою. Вмивання, купання, вдягання й роздягання, прийом їжі здійснює тільки зі сторонньою допомогою. Не сідає самостійно й не може сидіти. Не контролює акти сечовиділення й дефекації. Необхідний постійний цілодобовий догляд. Отримувач соціальної послуги повністю залежний від сторонньої допомоги

2. Вивчення можливості виконання отримувачем соціальної послуги різних видів життєдіяльності здійснюється за допомогою анкетування, яке проводиться з використанням шкали оцінки можливості виконання елементарних дій (таблиця 2) та шкали оцінки можливості виконання складних дій (таблиця 3) з метою визначення:

залежності від будь-якої сторонньої допомоги (фізичної, словесної, нагляду)*;

можливості самостійно задовольняти свої основні життєві потреби;

ступеня залежності** і передбачуваної тривалості індивідуальної потреби у сторонній допомозі, причин, що її викликають.

3. Ступінь залежності отримувача соціальної послуги від сторонньої допомоги визначається оптимальним для конкретної ситуації методом: шляхом опитування отримувача соціальної послуги, членів його сім'ї, законних представників, надавача соціальної послуги; шляхом здійснення фахівцями безпосереднього спостереження за отримувачем соціальної послуги.

4. При застосуванні зазначених шкал обрані відповіді на питання повинні відображати реальні дії отримувача соціальної послуги. Оцінка проводиться на підставі інформації за попередні 24-48 годин (у разі необхідності оцінка проводиться за довший період часу).

5. Шкала оцінки можливості виконання елементарних дій оцінює повсякденну діяльність людини за допомогою 10 критеріїв, що стосуються сфери самообслуговування та можливості пересуватися (таблиця 2). Оцінка рівня виконання елементарних дій здійснюється за сумою балів, визначених для кожного отримувача соціальної послуги за кожним із розділів цієї шкали. Максимальний результат складає 100 балів, мінімальний - 0 балів.

Таблиця 2

Шкала оцінки можливості виконання елементарних дій

№ з/п	Критерій	Характеристика	Бали
-------	----------	----------------	------

1	Прийом їжі	Приготування до прийому їжі та прийом їжі здійснює самостійно, користується посудом, столовими приборами та побутовою технікою без труднощів	10
		Приготування до прийому їжі та прийом їжі здійснює самостійно, але за довший проміжок часу	9
		Приготування до прийому їжі та прийом їжі здійснює самостійно із застосуванням спеціального посуду та технічних засобів реабілітації (далі - ТЗР)	8
		Здійснює самостійно або за допомогою ТЗР приготування до прийому їжі та прийом їжі	7
		Приймає їжу самостійно або за допомогою ТЗР, але не може приготуватися до прийому їжі (покласти їжу в тарілку чи налити рідину в стакан тощо)	6
		Потребує нагляду чи незначної сторонньої допомоги при приготуванні до прийому їжі та прийомі їжі (наприклад, при розрізанні продуктів харчування, приготуванні бутербродів тощо) (до 25% дій чи часу)	5
		Необхідний постійний нагляд або часткова допомога при прийомі їжі (до 50% дій чи часу приймання їжі)	3
		Потребує значного обсягу допомоги при прийомі їжі	1
		Не може самостійно приймати їжу	0
2	Купання	Приймає ванну чи душ самостійно без труднощів	5
		Приймає ванну чи душ самостійно з труднощами	4
		Потребує нагляду чи незначної сторонньої допомоги при прийомі ванни чи душу, наприклад при виході з ванни чи душу, при роздяганні (до 25% дій чи часу)	3
		Потребує сторонньої допомоги при прийомі ванни чи душу (до 50% дій чи часу)	2
		Потребує значного обсягу сторонньої допомоги при прийомі ванни чи душу	1
		Купання здійснюється тільки зі сторонньою допомогою в межах ліжка, у тому числі за допомогою ванни-простині	0
3	Особистий туалет (вмивання, розчісування, чищення зубів, бриття, маніпуляції із зубними протезами)	Самостійно без труднощів	5
		Самостійно з труднощами	4
		Потребує нагляду чи незначної сторонньої допомоги (до 25% дій чи часу)	3
		Потребує сторонньої допомоги (до 50% дій чи часу)	2
		Потребує значного обсягу сторонньої допомоги	1
		Не може самостійно	0
4	Одягання і взування	Вдягається і взувається самостійно без труднощів	10
		Вдягається і взувається самостійно із застосуванням ТЗР без труднощів	9
		Повільно вдягається і взувається самостійно або із застосуванням ТЗР	8
		З труднощами вдягається і взувається самостійно або із застосуванням ТЗР	7
		При вдяганні і взуванні потребує нагляду чи незначної сторонньої допомоги, наприклад при застібанні гудзиків, зав’язуванні шнурків (до 25% дій чи часу)	5
		Потребує сторонньої допомоги при вдяганні і взуванні (до 50% дій чи часу)	3
		Потребує значного обсягу сторонньої допомоги при вдяганні і взуванні	1
		Не може самостійно вдягатися і взуватися	0

5	Контроль дефекації	Повністю контролює, у разі необхідності може використовувати клізму чи свічки без сторонньої допомоги	10
		Має функціонуючу колостому, за якою доглядає самостійно із застосуванням калоприймача	8
		Випадкові інциденти не частіше 1 разу на тиждень або потребує допомоги при використанні клізми і свічок (не частіше 1 разу на тиждень)	5
		Періодично (2-3 рази на тиждень) не контролює дефекацію, або потребує використання клізми за допомогою надавача соціальної послуги, або має функціонуючу колостому, за якою може доглядати самостійно з частковою сторонньою допомогою із застосуванням калоприймача	2
		Практично не контролює (порушення більше 3-х раз у тиждень), за колостоною доглядати самостійно не може	1
		Постійно не контролює або потребує застосування клізми чи догляду за колостоною, що здійснюється надавачем соціальної послуги	0
6	Контроль сечовиділення	Повністю контролює без сторонньої допомоги	10
		Самостійно справляється з уростою із застосуванням сечоприймача та інших спеціальних засобів або самостійно справляється з катетером	8
		Випадкові інциденти не частіше 1 разу на добу	5
		Періодично (2-3 рази на добу) не контролює сечовиділення або є функціонуюча уростома, за якою може доглядати з частковою сторонньою допомогою із застосуванням сечоприймача	2
		Практично не контролює (порушення більше 3 раз на добу), за уростою доглядати самостійно не може, використовуються памперси	1
		Постійно не контролює чи потребує використання катетера, яким не може користуватися самостійно; постійно використовуються памперси або відмовляється від їх використання (внаслідок психічних порушень чи інших причин)	0
7	Відвідування й здійснення туалету	Відвідує та здійснює туалет самостійно без труднощів	10
		Відвідує та здійснює туалет самостійно із застосуванням ТЗР	9
		Насилу відвідує та здійснює туалет із використанням крісла-туалету, ТЗР без сторонньої допомоги	7
		Потребує незначної сторонньої допомоги та нагляду під час відвідування й здійснення туалету, застосування крісла-туалету, наприклад для збереження рівноваги, при роздяганні, вдяганні й інших діях	5
		Потребує значної сторонньої допомоги при відвідуванні та здійсненні туалету	3
		Потребує постійної сторонньої допомоги при відвідуванні та здійсненні туалету	2
		Туалет здійснюється тільки із застосуванням спеціальних засобів безпосередньо у ліжку (судно, памперси)	0
8	Вставання й перехід з ліжка	Переходить самостійно без труднощів	15
		Переходить за допомогою ТЗР	12
		При переході потребує нагляду (чи мінімальної допомоги)	10
		Переходить самостійно чи за допомогою ТЗР з труднощами	7
		Може самостійно сидіти у ліжку, при переході необхідна часткова стороння допомога	5
		Може сидіти, але перехід здійснюється за постійної сторонньої допомоги	3
		Може сідати та сидіти тільки за підтримки, перехід здійснюється за постійної сторонньої допомоги	1
		Не може сидіти та встати з ліжка навіть за сторонньої допомоги	0

9	Пересування	Може без сторонньої допомоги пересуватися на відстань більше 500 метрів. Може ходити по помешканню без сторонньої допомоги	15
		Може без сторонньої допомоги самостійно пересуватися на відстань більше 500 метрів із застосуванням ТЗР. Може ходити по помешканню без сторонньої допомоги	14
		Може без сторонньої допомоги самостійно пересуватися на відстань більше 500 метрів із застосуванням ТЗР повільно та з труднощами. Може ходити по помешканню без сторонньої допомоги	11
		Може пересуватися зі сторонньою допомогою в межах 500 метрів. Може ходити по помешканню без сторонньої допомоги	10
		Може самостійно пройти до 100 метрів або пересувається за допомогою крісла-коляски. Пересувається по помешканню повільно із зупинками на відпочинок	5
		Може пройти до 100 метрів із застосуванням ТЗР. По помешканню пересувається з труднощами	3
		Може пройти до 100 метрів тільки із сторонньою допомогою. По помешканню пересувається зі сторонньою допомогою	2
		Не може самостійно рухатись на відстань більше 50 метрів чи не може пересуватися	0
10	Підйом по сходах	Може підійматись самостійно	10
		Підіймається самостійно за допомогою ТЗР	9
		Потребує багато часу для самостійного чи за допомогою ТЗР підйому по сходах	7
		Потребує незначної сторонньої допомоги (чи нагляду)	5
		Підійматися по сходах може тільки зі сторонньою допомогою	2
		Не може підійматися сходами навіть зі сторонньою допомогою	0
	Сума балів		

6. Шкала оцінки можливості виконання складних дій оцінює складні дії людини за допомогою 9 критеріїв (таблиця 3). Оцінка рівня виконання складних дій здійснюється за сумою балів, визначених для кожного отримувача соціальної послуги за кожним із розділів цієї шкали. Максимальний результат складає 27 балів, мінімальний - 10 балів.

Таблиця 3

Шкала оцінки можливості виконання складних дій

№ з/п	Критерій	Характеристика	Бали
1	Користування телефоном	Може користуватися самостійно	3
		Може користуватися тільки спеціально обладнаним телефоном (наприклад, через слабкий слух чи зір)	2,5
		Може користуватися з невеликою допомогою чи набираючи тільки добре знайомі номери	2
		Може говорити по телефону, якщо хтось набере необхідний номер	1,5
		Не може користуватися	1
2	Пересування на відстані, куди не можна дійти пішки	Може пересуватися самостійно, у тому числі громадським транспортом чи на таксі. Планує поїздки самостійно	3
		Може пересуватися самостійно, у тому числі громадським транспортом чи на таксі, після докладних словесних інструкцій	2,5
		Може пересуватися самостійно, із незначною сторонньою допомогою, у тому числі громадським транспортом чи на таксі	2
		Може пересуватися тільки з постійним супроводом громадським транспортом чи на таксі	1,5
		Не пересувається	1

3	Дрібні покупки в магазині	Може робити покупки самостійно	3
		Може робити покупки з незначною допомогою	2
		Робить покупки за умови сторонньої допомоги й супроводу	1,5
		Не у змозі робити покупки	1
4	Приготування їжі	Може готувати самостійно	3
		Може готувати із напівфабрикатів	2,5
		Може готувати з незначною допомогою	2
		Може тільки розігрівати їжу	1,5
		Не може готувати	1
5	Ведення домашнього господарства	Може вести самостійно	3
		Може робити самостійно нетрудомісткі види робіт	2,5
		Може вести з незначною допомогою	2
		Потребує сторонньої допомоги при виконанні більше ніж половини робіт	1,5
		Не може вести домашнє господарство	1
6	Дозвілля, у тому числі рукоділля	Дозвілля може організувати самостійно	3
		Може організувати деякі види свого дозвілля самостійно	2,5
		Дозвілля може організувати самостійно з незначною допомогою	2
		Не може організувати своє дозвілля самостійно	1
7	Прання	Може прати самостійно	3
		Може прати самостійно тільки за допомогою пральної машини	2,5
		Може прати самостійно із незначною допомогою, наприклад при розвішуванні білизни	2
		Потребує значного обсягу сторонньої допомоги	1,5
		Не може займатись пранням	1
8	Прийом лікарських засобів	Може приймати лікарські засоби самостійно (правильно дозуючи та у відповідний час)	3
		Може приймати лікарські засоби самостійно з незначною допомогою (застосування сторонньої допомоги необхідно при дозуванні лікарських засобів та нагадуванні про необхідність їх прийняти)	2
		Не може самостійно приймати лікарські засоби	1
9	Розпорядження особистими коштами	Розпоряджається самостійно	3
		Розпоряджається самостійно з незначною допомогою	2
		Здійснює поточні витрати самостійно, але планувати бюджет не може	1,5
		Розпоряджатися не може	1
	Сума балів		

* Необхідність у нагляді й словесній допомозі означає, що отримувач соціальної послуги належить до категорії тих, хто потребує сторонньої допомоги (залежний від сторонньої допомоги).

** Категорія “незалежний” допускає використання допоміжних технічних засобів реабілітації.

7. Ступінь індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги з числа осіб похилого віку та осіб з інвалідністю з когнітивними розладами визначається на підставі оцінки навичок проживання за основними категоріями (таблиця 4), що проводяться відповідно до Картки

(таблиця 5) та оцінки можливості виконання елементарних та складних дій (для визначення ступеня рухової активності).

8. Метою заповнення Картки є оцінка навичок проживання особи шляхом визначення кількісних показників потреби в соціальній послугі, що базується на уніфікованих показниках рівня володіння навичками виконання елементарних та складних дій у 14 категоріях життєдіяльності. Результати оцінки зазначаються у висновку та застосовуються за принципом:

при базовому рівні (від 112 до 142 балів) - потреба у відвідуванні становить 5 разів на тиждень;

при задовільному рівні (від 143 до 244 балів) - потреба у відвідуванні становить 4-3 рази на тиждень;

при доброму рівні (від 245 до 314 балів) - потреба у відвідуванні становить 3-2 рази на тиждень;

при відмінному рівні (від 315 до 345 балів) - потреба у відвідуванні становить 1 раз на тиждень.

9. В оцінюванні навичок проживання отримувача соціальної послуги беруть участь особа, яку оцінюють, фахівці мультидисциплінарної команди, законні представники, інші особи, які здійснюють догляд і знають навички отримувача соціальної послуги.

10. Для кожної з 14 категорій життєдіяльності запропоновано 25 характеристик володіння навичками, поділених за складністю на 5 рівнів (від найнижчого до високого) по 5 характеристик для кожного. За кожне підтвердження наявності в особи, яку оцінюють, певної характеристики нараховується один бал.

11. Оцінювання навичок проживання починається з найнижчого рівня. До наступного рівня оцінювання переходять за наявності ствердних відповідей щодо всіх п'яти характеристик, за які відповідно зараховується п'ять балів. Якщо на найнижчому рівні ствердними є відповіді на чотири або менше запитань, рівень володіння навичками оцінюється як найнижчий. Якщо на рівнях від базового до високого ствердними є відповіді на одне або два запитання, рівень володіння навичками оцінюється як попередній; якщо ствердними є три або чотири відповіді, зараховується цей рівень володіння навичками.

12. Отримувач соціальної послуги може мати високий рівень навичок проживання за однією категорією, але базовий чи найнижчий - за іншою.

13. Найнижчий рівень навичок для всіх категорій життєдіяльності означає, що особа не виявляє ознак розуміння необхідності виконання певних функцій та здатності їх виконувати без сторонньої допомоги і тому потребує значної підтримки фахівця.

Таблиця 4

**Шкала оцінки
навичок проживання за основними категоріями**

Таблиця 5

**Картка
визначення індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги**

14. Ступінь індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги з числа осіб з інвалідністю з психічними та поведінковими розладами визначається методом анкетування за рейтингом соціальних потреб отримувача соціальної послуги догляду вдома (таблиця 6).

15. В анкетуванні беруть участь фахівці мультидисциплінарної команди, отримувач соціальної послуги, його законні представники, родичі та інші особи, які здійснюють догляд за отримувачем соціальної послуги та знають про його навички.

16. Рейтинг соціальних потреб визначається за результатами оцінки їх задоволення. Якщо потреба оцінюється як незадоволена (відповідь «ні»), нараховується 3 бали, як задоволена (відповідь «так») - 0 балів, за відсутності інформації або у разі відмови отримувача соціальної послуги та його законного представника / особи, яка здійснює догляд, відповідати на запитання анкети - 1 бал. Надавач соціальної послуги догляду вдома заповнює анкету в ході бесіди.

17. Під час заповнення анкети враховуються оцінки фахівця мультидисциплінарної команди, отримувача соціальної послуги та його законного представника / особи, яка здійснює догляд. Бали сумуються за кожною з 4 сфер (житло/документи, навички самостійного проживання, здоров'я, соціальна сфера) і зазначаються у відповідному полі внизу таблиці 6.

18. Сфера, за якою набрано найбільше балів (пріоритетна сфера), потребує найбільшої уваги соціальних служб щодо надання соціальних послуг. Для отримання соціальної послуги догляду вдома пріоритетною має бути сфера «Здоров'я». Нижчі за рейтингом сфери (за якими набрано менше балів) потребують подальшої уваги і спостереження фахівців. Сфера, за якою набрано найменше балів, потребує уваги фахівців, але не допомоги.

Після встановлення пріоритетної сфери визначаються питання, що набрали у цій сфері найбільшу кількість балів сумарно за оцінками фахівця мультидисциплінарної команди, отримувача соціальної послуги, його законного представника / особи, яка здійснює догляд. Такі питання відображають першочергові потреби отримувача соціальної послуги та визначають конкретні заходи соціальної послуги.

Ступінь індивідуальних потреб осіб з інвалідністю з психічними та поведінковими розладами визначається на підставі результатів анкетування рейтингу соціальних потреб отримувача соціальної послуги догляд вдома (таблиця 6) та оцінки можливості виконання елементарних та складних дій (для визначення ступеня рухової активності).

Примітка. При заповненні анкети потреби оцінюються як такі, що потребують додаткового уточнення та консультації відповідного спеціаліста в разі отримання відповідей «так» (незадоволені потреби (оцінка - 3 бали):

відповіді на питання сфери «Здоров’я»;
відповіді на питання 6, 9-11, 19, 21, 23, 24.

Таблиця 6

Анкета для визначення рейтингу соціальних потреб
отримувача соціальної послуги догляду вдома

Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) отримувача соціальної послуги _____ Дата народження: _____ Місце проживання: _____ Прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) фахівця: _____ Дата опитування: _____				
№ з/п	Питання	Отримувач соціальної послуги	Фахівець	Законний представник
Сфера «Житло/документи»				
1	Житло Чи є у Вас власне житло?			
2	Доступ до житла Чи можете Ви безперешкодно потрапити до власного житла?			
3*	Гроші Чи отримуєте Ви всі кошти, які Вам призначені (пенсія та інші виплати)?			
4	Умови житла Чи є у Вашому житлі всі необхідні комунікації (вода, електрика тощо)?			
5*	Потреба у відновленні документів Чи є у Вас документи, що посвідчують особу (паспорт, ідентифікаційний код)?			
6	Утримання житла Чи можете Ви самостійно оплачуват рахунки за комунальні послуги, без допомоги заповнювати документи?			
Сфера «Навички самостійного проживання»				
7	Догляд за житлом / навички побуту Чи справляєтесь Ви у побуті (із хатньою роботою (прибирання, миття посуду тощо))?			
8	Засоби зв’язку Чи вмієте Ви користуватися телефоном?			
9	Громадський транспорт Чи можете Ви самостійно без сторонньої допомоги користуватися громадським транспортом (автобус, тролейбус, трамвай, маршрутне таксі тощо)?			
10	Догляд за собою Чи можете Ви самостійно без сторонньої допомоги доглядати за собою (дотримуватися правил особистої гігієни (приймати душ, підтримувати охайний вигляд тощо))?			
11	Догляд за дітьми Чи маєте Ви дітей молодше 18 років? Чи можете Ви самостійно доглядати за дітьми?			
12	Базова освіта Чи вмієте Ви писати, читати, рахувати?			
Сфера «Здоров’я»				
13	Психічне здоров’я Чи чули Ви коли-небудь голоси, відчували сплутаність думок, погану концентрацію, будь-які інші труднощі з мисленням, думками?			

14	Небезпека для самого себе Чи хотіли Ви коли-небудь завдати собі шкоди, чи були у Вас спроби суїциду?			
15	Небезпека для оточення Чи хотіли Ви коли-небудь завдати шкоди людям, які Вас оточують, намагалися пошкодити, знищити майно (зруйнувати меблі, спалити щось), вкрасти що-небудь?			
16	Психологічний стан / дистрес Чи відчували Ви значне погіршення настрою (чи траплялися істерики, емоційні спалахи), сум, бажання втекти з дому?			
17	Сексуальна поведінка Чи траплялись у Вас випадки неприйнятної суспільної поведінки (демонстрація себе оголеним, недоречні торкання чи жести, сексуальна агресія)?			
18	Алкоголь/наркотики Чи вживаєте Ви алкоголь та/або наркотики?			
Соціальна сфера				
19	Соціальні контакти Чи відчуваєте Ви брак спілкування?			
20	Режим дня / вільний час Чи задоволені Ви тим, як проходить Ваш звичайний день (тим, чим Ви займаєтесь протягом дня)?			
21**	Спеціальність Чи маєте Ви потребу в отриманні нової спеціальності/професії? Чи хочете Ви отримати нові знання та корисні навички?			
22	Стосунки Чи достатньою є підтримка Ваших близьких?			
23**	Робота Чи потребуєте Ви працевлаштування? Чи є у Вас потреба в денній зайнятості, заняттях із працетерапії?			
24	Інформація Чи потребуєте Ви юридичної підтримки, якщо порушуються Ваші права?			
Загальна сума балів за сферами				
Житло/документи				
Навички самостійного проживання				
Здоров'я				
Соціальна сфера				

* Отримувачі соціальної послуги з числа недієздатних осіб не відповідають на запитання 3 (питання щодо грошей), 5 (питання щодо потреби у відновленні документів), але в разі незадовільних відповідей на ці питання фахівця та законного представника додатково нараховується по 3 бали за кожне із цих питань.

** Отримувачі соціальної послуги з числа недієздатних осіб оцінюють задоволення потреби у спеціальності (питання 21) та роботі (питання 23), даючи відповідь на друге із запропонованих питань.

Таблиця 7

ОЦІНЮВАННЯ індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги догляду вдома (для дітей з інвалідністю віком від трьох до 18 років)	
	від _____ 20__ року
Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) дитини (отримувача соціальної послуги) _____	

№	Участь/ діяльність	Характеристика	Ступінь індивідуальних потреб				
			Самостійно (96-100 % самостійного виконання) 5 балів	3 мінімальною допомогою (76-95 % самостійного виконання) 4 бали	3 помірною допомогою (50-75 % самостійного виконання) 3 бали	3 значною допомогою (5-49 % самостійного виконання) 2 бали	3 повною допомогою (до 4 % самостійного виконання) 0 або 1 бал*
Мобільність							
1.	Зміна положення тіла	Зміна положення тіла при положенні лежачи, навприсядки або на колінах, сидючи або стоячи, нахил тулуба					
2.	Утримування положення тіла	Перебування в положенні лежачи, стоячи та сидючи, навприсядки та на колінах					
3.	Переміщення власного тіла	Переміщення з однієї поверхні на іншу наприклад, з ліжка на стілець без зміни положення тіла					
4.	Підняття об’єктів	Підняття об’єкта з метою його переміщення з нижчого на вищий рівень, наприклад підняття склянки зі столу					
5.	Використання точних рухів кисті руки	Виконання координованих рухів по управлінню об’єктами, здатність хапати, маніпулювати та відпускати їх за допомогою кисті руки, пальців та великого пальця руки					
6.	Перенесення об’єктів	Підняття або перенесення об’єкта з одного місця на інше (включно з перенесенням за допомогою кистей рук, передплічч, голови та тулуба)					
7.	Опускання об’єктів	Використання кистей рук, рук або інших частин тіла, щоб покласти об’єкт на будь-яку поверхню або місце					
8.	Ходьба на короткі дистанції	Ходьба на відстані менше кілометра, (прогулянка по/у кімнатах, коридорах, в межах будівлі), або на короткі відстані назовні поза межами					

9.	Ходьба на далекі відстані	Ходьба на відстань понад кілометр					
10.	Ходьба по різних поверхнях	Ходьба по похилій нерівній поверхні, наприклад, по траві, гравію, кризі, снігу					
11.	Подолання перешкод	Переміщення вгору або вниз, (на підніжках, бордюрах, драбинах, сходах тощо)					
	РАЗОМ ПО ГРУПІ «Мобільність» - _____ балів						
	Комунікація**						
1.	Реакція на людський голос	Реакція на людський голос, яка проявляється в дуже простий спосіб зміною частоти дихання, грубими або дрібними рухами тіла					
2.	Розуміння простих усних повідомлень	Відповідь належними діями або словами на прості усні повідомлення (2-3 слова), наприклад, на прохання (таке як «дай мені» «підійди сюди»)					
3.	Спілкування і сприйняття загально-відомих знаків і символів	Розуміння сенсузагально-прийнятих знаків і символів, наприклад, дорожні знаки, попереджувальні знаки, музичні або наукові позначення і зображення					
4.	Спілкування і сприйняття малюнків та фотографій	Розуміння значень малюнків, наприклад, креслень, графічних схем, картин, піктограм, карт, фотографій					
5.	Здатність розмовляти	Продукування слів, фраз і довгих виразів усного мовлення із буквальним або імплікованим значенням, наприклад, усне повідомлення про факт або розповідь					

6.	Попереднє спілкування	Проголошення звуків в присутності іншої людини в найближчому оточенні, наприклад, проголошення звуків, коли близько мама/тато: лепет, лепет при турботі. Проголошення звуків у відповідь на промову за допомогою імітації звуків мови					
7.	Продукування невербальних повідомлень	Використання жестів, символів і малюнків для передачі повідомлень, наприклад, похитування головою з метою висловлення незгоди або малювання картинки чи схеми для передачі факту або складної ідеї					
8.	Продукування жестикуляції	Передача повідомлень шляхом навмисних рухів тіла, таких як мімічні жести, наприклад, посміхання, хмурення брів, кривляння, рухом рук і долонь, а також позами, наприклад, обійми як знак симпатії або вказування, щоб отримати увагу або предмет					
9.	Передача повідомлень за допомогою малюнків і фотографій	Передача повідомлень за допомогою малювання, живопису, малювання ескізів і створення діаграм, зображень або фотографій, наприклад, креслення карти для того, щоб дати комусь вказівки як дійти до місця					
10.	Використання засобів комунікації і технік спілкування	Використання устаткування, технічних та інших засобів з метою комунікації, як наприклад, дзвінок другу по телефону					

11.	Розмова	Початок, підтримання та припинення взаємного обміну думками та ідеями за допомогою усної, письмової, знакової або інших форм мови з однією або кількома особами, зі знайомими або незнайомими людьми, в офіційних або випадкових умовах					
РАЗОМ ПО ГРУПІ «Комунікація» - _____ балів							
Самообслуговування							
1.	Миття частин тіла	Використання води, мила та інших засобів для миття частин тіла, наприклад, миття рук, обличчя, ніг, волосся або нігтів					
2.	Витирання та сушіння	Використання рушника або інших засобів для витирання будь-якої частини/частин або всього тіла					
3.	Догляд за зубами	Дотримання гігієни порожнини рота, наприклад, чищення зубів, використання зубної нитки і догляд за протезами або ортезами зубів					
4.	Догляд за волоссям	Догляд за волоссям на голові та обличчі, наприклад, розчісування, укладання, стрижка, гоління					
5.	Догляд за носом	Очищення носа, підтримання гігієни носа					
6.	Регулювання сечовипускання	Регулювання та керування сечовипусканням, наприклад, повідомлення про потребу в сечовипусканні, прийняття відповідного положення, вибір і знаходження відповідного для сечовипускання місця, правильне поводження із одягом до і після сечовипускання, виконання гігієнічних заходів після сечовипускання					

7.	Регулювання дефекації	Регулювання та керування дефекацією, наприклад, повідомлення про потребу у дефекації, прийняття відповідного положення, вибір і знаходження відповідного місця для дефекації, поводження з одягом до і після дефекації, виконання гігієнічних заходів після дефекації					
8.	Одягання одягу	Виконання координованих дій при одяганні одягу на різні частини тіла, наприклад, через голову, через руки на плечі, на нижню і верхню половини тіла; одягання рукавичок і головного убору					
9.	Знімання одягу	Виконання координованих дій під час знімання одягу з різних частини тіла, наприклад, стягування одягу з голови, рук і плечей, нижньої та верхньої половин тіла; знімання рукавичок і головного убору					
10.	Харчування	Здійснення цілеспрямованих завдань та дій під час вживання приготованої їжі, піднесення її до рота і споживання відповідно до заведених культурних звичаїв, розрізування або розламування їжі на шматки, відкривання пляшок і металевих банок, використання столових приборів, прийом їжі, бенкетування, обід					
11.	Прийом рідини	Прийом і тримання ємності із рідиною, піднесення до рота і ковтання; змішування, збовтування і розливання рідини (напою) для пиття, відкривання пляшки і металевої банки, прийом рідини через соломинку					
		РАЗОМ ПО ГРУПІ «Самообслуговування» - _____ балів					
Домашній побут							

1.	Відвідування магазинів з метою здійснення покупки	Вибір та купівля товарів, необхідних для повсякденного життя					
2.	Приготування простих страв	Організація, приготування та подача на стіл простих страв із невеликої кількості інгредієнтів, які вимагають легких способів приготування і подачі					
3.	Приготування складних страв	Планування, організація, приготування і подача складних страв з великого набору інгредієнтів (приготування перших страв, багатокомпонентних салатів або декількох страв одночасно)					
4.	Допомога у приготуванні різних страв	Спільна робота при плануванні меню, організації, приготуванні та подачі на стіл простих та складних страв для себе та інших під наглядом дорослої особи					
5.	Прання та сушіння білизни та одягу	Прання білизни та одягу вручну та розвішування їх для просушування на свіжому повітрі					
6.	Чищення кухонної зони та посуду	Прибирання після приготування їжі (миття тарілок, каструль, столового приладдя, кухонного столу та підлоги)					
7.	Прибирання житлової площі	Прибирання житлової площі у домашньому господарстві (приведення в порядок, і витирання пилу, підмітання, миття шваброю, миття підлоги руками)					
8.	Використання побутової техніки	Використання всіх видів побутової техніки (напр. пральної машини, сушки, праски, пилососу, посудомийної машини, мікрохвильової печі)					

9.	Допомога по догляду за предметами домашнього господарства	Спільна робота по догляду та ремонту предметів домашнього господарства та особистих предметів з дорослою особою					
10.	Допомога іншим у самообслуговуванні	Допомога іншим особам по догляду за собою з (годування, гігієнічні процедури та одягання)					
11.	Допомога іншим під час руху	Допомога іншим особам під час переміщення або пересування					
РАЗОМ ПО ГРУПІ «Домашній побут» - _____ балів							
Міжособистісні взаємодії та стосунки							
1.	Повага у відносинах	Прояв почуттів турботи, симпатії, уваги і поваги контекстуально і соціально прийнятним чином					
2.	Почуття вдячності у відносинах	Прояв задоволення та подяки контекстуально і соціально прийнятним чином					
3.	Прояв терпимості у відносинах	Прояв і реагування на розуміння та сприйняття чужої поведінки контекстуально і соціально прийнятним чином					
4.	Ініціювання соціальних взаємодій	Ініціювання та відповідне реагування на взаємний соціальний обмін з іншими					
5.	Підтримання соціальних взаємодій	Регулювання поведінки з метою підтримання соціальних взаємодій					
6.	Фізичний контакт у відносинах	Дотик і відповідь на тілесний контакт у відносинах з іншими відповідно до ситуації і в соціально прийнятній формі					
7.	Диференціація близьких осіб	Прояв диференційованого ставлення до окремих осіб, наприклад, прояв прихильності до близької людини і виділення її з-поміж незнайомих людей					

8.	Налагодження відносин	Початок і підтримання взаємодії з іншими протягом короткого або тривалого часу, контекстуально та соціально відповідним чином, наприклад, знайомство, пошук і встановлення дружніх або професійних відносин; початок відносин, які можуть стати постійними					
9.	Регулювання поведінки під час взаємодії	Регулювання емоцій та імпульсів, вербальної та фізичної агресивності під час взаємодії з іншими людьми контекстуально та соціально відповідним чином					
10.	Дотримання соціального простору	Усвідомлення і дотримання дистанції між собою та іншими особами, допустимої відповідно до обставин, контекстуально, соціально та культурно відповідним чином					
11.	Стосунки з незнайомими людьми	Тимчасові контакти і зв’язки з незнайомими людьми для досягнення певних цілей, наприклад, для отримання потрібної інформації, уточнення маршруту або здійснення покупки					
	РАЗОМ ПО ГРУПІ «Міжособистісні взаємодії та стосунки» - _____ балів						
	ВСЬОГО _____ балів						

* 0 балів - абсолютні труднощі з виконанням (найвищий ступінь індивідуальних потреб); 1 бал - до 4 % самостійного виконання діяльностей.

** при виявленні більш високого рівня комунікації, отримувач соціальної послуги автоматично отримує максимальний бал за простіші прояви комунікації.

Висновок
про результати оцінювання індивідуальних потреб дитини
(отримувача соціальної послуги) у соціальній послугі догляду вдома

Дитина: прізвище, ім’я, по батькові (за наявності) _____

Не потребує надання соціальної послуги (в межах 0 до 11,1 балів або понад 168 балів)			
Потребує надання соціальної послуги (в межах 11,2-168 балів)			
	від 11,2 до 50 балів	від 51 до 100 балів	від 101 до 168 балів

Ступінь індивідуальних потреб дитини (отримувача соціальної послуги):			
Інтенсивний догляд*			
Постійний догляд**			
Періодичний догляд***			

Відповідальні за проведення оцінювання індивідуальних потреб дитини (отримувача соціальної послуги):

Прізвище ім’я по батькові (за наявності) особи, яка провела оцінювання	Посада	Підпис
--	--------	--------

* **Інтенсивний догляд** - надається отримувачам соціальної послуги тяжкими порушеннями інтелектуального/ психічного розвитку чи опорно-рухового апарату, які не пересуваються самостійно (мають порушення опорно- рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, внаслідок складних форм дитячого церебрального паралічу, спастичних тетрапарезів, гиперкінезів тощо) і мають 3-4 види обмежень основних категорій життєдіяльності, а саме у самообслуговуванні, пересуванні, орієнтації, спілкуванні, контролі своєї поведінки. Міра їх потреби в сторонній допомозі - повна, вони потребують повної та постійної сторонньої допомоги.

** **Постійний догляд** надається отримувачам соціальної послуги з порушеннями опорно-рухового апарату та інтелектуальними порушеннями середньої тяжкості, а також з порушеннями довільної регуляції поведінки (проявами самоагресії, крику, «польової» поведінки тощо), які мають один - два види обмежень життєдіяльності, вимагають постійного контролю з боку працівників надавача послуги. Міра потреби в сторонній допомозі може бути часткова або повна.

*** **Періодичний догляд** надається отримувачам соціальної послуги з легкою, помірною або розумовою відсталістю, що поєднується менш вираженими проявами обмежень життєдіяльності, що не вимагають постійної допомоги і контролю з боку працівників надавача послуги. Такі отримувачі соціальної послуги потребують допомоги час від часу (при пересуванні в незнайомому середовищі, при засвоєнні нових навичок та вмінь чи норм поведінки).

Законний представник дитини (отримувача соціальної послуги) _____ (_____)
(підпис) (Власне ім’я ПРІЗВИЩЕ)

Директор Департаменту соціальних послуг **І. Тарабукіна**
{Додаток 1 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

Додаток 2
до Державного стандарту
догляду вдома
(пункт 4.1)

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
надання соціальної послуги догляду вдома

{Додаток 2 в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

Додаток 3
до Державного стандарту
догляду вдома
(пункт 8.1)

ОСНОВНІ ЗАХОДИ,
що становлять зміст соціальної послуги догляду вдома осіб похилого віку та осіб з інвалідністю, орієнтовний час для їх виконання

№ з/п	Назва заходу	Одиниця вимірювання	Витрати часу на надання послуги/ здійснення заходу, хвилин*
1	2	3	4
I	Допомога у веденні домашнього господарства		

1.1	Придбання і доставка продовольчих, промислових та господарських товарів, медикаментів: - магазин - аптека - ринок	Один захід	 30 (за потреби) 30 (за потреби) 84 (за потреби, не більше одного разу за одне відвідування)
	доставка гарячих обідів	Один захід	60 за потреби згідно з індивідуальним планом/ графіком
1.2	Допомога у приготуванні їжі: - підготовка продуктів для приготування їжі, миття овочів, фруктів, посуду тощо; - винесення сміття	Один захід	 18 (за потреби) 8 (за потреби)
1.3	Приготування їжі	Один захід	60 (за потреби, 1 раз за відвідування)
1.4	Допомога при консервації овочів та фруктів	Разове доручення (до 2 раз в місяць в сезон)	90 (за потреби)
1.5	Косметичне прибирання житла	Один захід	22 (за потреби)
1.6	Розпалювання печей, піднесення вугілля, дров, доставка води з колонки; розчищення снігу	Одне розпалювання, доставка, піднесення, розчищення	42 (за потреби) 20 (за потреби)
1.7	Ремонт одягу (дрібний)	Разове доручення	6 (за потреби)
1.8	Оплата комунальних платежів (звірення платежів)	Одна оплата	45 (за потреби)
II	Допомога у самообслуговуванні / догляді за дитиною з інвалідністю		
2.1	Вмивання, обтирання, обмивання; допомога при вмиванні, обтиранні, обмиванні	Один захід	15 (за потреби)
2.2	Вдягання, роздягання, взування; допомога при вдяганні, роздяганні, взуванні	Один захід	15 (за потреби)
2.3	Зміна натільної білизни; допомога при зміні натільної білизни	Один захід	15 (за потреби)
2.4	Зміна постільної білизни; допомога при зміні постільної білизни	Один захід	20 (за потреби)
2.5	Зміна/заміна підгузок, пелюшок	Один захід	20 (за потреби)
2.6	Купання, надання допомоги при купанні	Один захід	60 (за потреби)
2.7	Чищення зубів; допомога при чищенні зубів	Один захід	15 (2 рази на день або за потреби)
2.8	Миття голови; допомога при митті голови	Один захід	15 (за потреби)
2.9	Розчісування, допомога при розчісуванні	Один захід	10 (за потреби)
2.10	Гоління, допомога при голінні	Один захід	20 (за потреби)
2.11	Обрізання нігтів (без патології) на руках або ногах	Один захід	20 (за потреби)

2.12	Допомога у користуванні туалетом (подача й винесення судна з подальшою обробкою)	Один захід	20 (за потреби)
2.13	Допомога у користуванні сечо- чи калоприймачами	Один захід	40 (за потреби)
2.14	Допомога у прийнятті їжі	Один захід	30 (за потреби, 1-2 рази за відвідування)
2.15	Годування (для ліжкових хворих, дітей з інвалідністю)	Один захід	24 (за потреби, 1-2 рази за відвідування)
2.16	Допомога у виконанні реабілітаційних, лікувально-фізичних вправ (за потреби)	Один захід	45 (за потреби)
2.17	Допомога у догляді за особистими речами, зовнішнім виглядом	Один захід	30 (за потреби)
2.18	Допомога у написанні й прочитанні листів	Один захід	30 за потреби згідно з індивідуальним планом/ графіком
III	Допомога при пересуванні в побутових умовах (по квартирі)	Один захід	15 (за потреби)
IV	Допомога в організації взаємодії з іншими фахівцями та службами		
4.1	Виклик лікаря, працівників комунальних служб, транспортних служб	Разове доручення (за потреби)	15 (за потреби)
4.2	Відвідання хворих у закладах охорони здоров'я	Разове доручення (за потреби)	84 (за потреби)
4.3	Допомога в написанні заяв, скарг, отриманні довідок, інших документів, веденні переговорів з питань отримання соціальних та інших послуг	Разове доручення (за потреби)	45 (за потреби) згідно з індивідуальним планом/ графіком
4.4	Сприяння в організації консультування отримувачів соціальної послуги з питань отримання комунально-побутових, медичних, соціальних послуг, питань представлення й захисту інтересів отримувачів соціальної послуги в державних і місцевих органах влади, в установах, організаціях, підприємствах, громадських об'єднаннях	Разове доручення (за потреби)	72 (за потреби) згідно з індивідуальним планом/ графіком
4.5	Сприяння в направленні до стаціонарної установи охорони здоров'я, соціального захисту населення	Разове доручення (за потреби)	20 (за потреби) згідно з індивідуальним планом/ графіком
V	Навчання навичкам самообслуговування / догляду за дитиною з інвалідністю		

5.1	Навчання навичкам: вмивання, обтирання, обмивання; вдягання, роздягання; зміни натільної білизни; зміни постільної білизни; користування туалетом користування гігієнічними засобами	Один захід (за потреби) Один захід (за потреби) Один захід (за потреби) Один захід (за потреби) Один захід (за потреби) Один захід (за потреби)	15 / за потреби згідно з індивідуальним планом/ графіком 15 / за потреби згідно з індивідуальним планом/ графіком 15 / за потреби згідно з індивідуальним планом/ графіком 20 / за потреби згідно з індивідуальним планом/ графіком 20 / за потреби згідно з індивідуальним планом/ графіком 20 (за потреби) згідно з індивідуальним планом/ графіком
VI	Допомога у забезпеченні технічними засобами реабілітації, навчання навичкам користування ними		
6.1	Допомога у забезпеченні технічними засобами реабілітації (протезами, ортезами, інвалідними колясками тощо) засобами догляду і реабілітації	Один захід (за потреби)	45 (за потреби) згідно з індивідуальним планом/ графіком
6.2	Навчання та вироблення практичних навичок самостійного користування технічними та іншими засобами реабілітації	Один захід (за потреби)	45 (за потреби) згідно з індивідуальним планом/ графіком
VII	Психологічна підтримка		
7.1	Бесіда, спілкування, читання газет, журналів, книг	Один захід (за потреби)	30 за потреби згідно з індивідуальним планом/ графіком
7.2	Консультації психолога, соціального працівника з метою профілактики та контролю депресії, депресивного стану, страху й тривожності, станів шоку, розпачу, розвитку реактивного психозу, мотивації до активності тощо	Один захід (за потреби)	30 за потреби згідно з індивідуальним планом/ графіком, в момент критичного випадку
7.3	Проведення заходів щодо емоційного та психологічного розвантаження	Один захід (за потреби)	60 одноразово / за потреби
7.4	Супроводження (супровід) отримувача соціальної послуги в поліклініку, на прогулянку тощо	Разове доручення	78 (за потреби)
VIII	Надання інформації з питань соціального захисту населення		
8.1	Підтримка в організації консультування отримувача соціальної послуги з питань соціального захисту населення	Разове доручення	45 за потреби згідно з індивідуальним планом/ графіком
8.2	Надання інформації з питань соціального захисту населення	Разове доручення	20 (за потреби)
IX	Допомога в отриманні безоплатної правової допомоги		
9.1	Консультування щодо отримання правової допомоги через центри безоплатної правової допомоги	Разове доручення	45 (за потреби) згідно з індивідуальним планом/ графіком
9.2	Допомога у вигляді скерування, переадресації, супроводу до фахівця з правової допомоги	Разове доручення	45 (за потреби) згідно з індивідуальним планом/ графіком

X	Допомога в оформленні документів (оформлення субсидії на квартплату і комунальні послуги тощо)	Одне оформлення	60 (за потреби)
---	--	-----------------	-----------------

* Час може відрізнятися з огляду на ступінь індивідуальної потреби отримувача соціальної послуги.
{Додаток 3 в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

Додаток 4
до Державного стандарту
догляду вдома
(пункт 15.1)

ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ
надання соціальної послуги догляду вдома

1. Кількісні показники:

- кількість скарг та результати їх розгляду (у розрахунку на 100 отримувачів соціальної послуги);
- кількість подяк (у розрахунку на 100 отримувачів соціальної послуги);
- кількість отримувачів соціальної послуги, яким надано соціальну послугу;
- кількість задоволених звернень про отримання соціальної послуги (% від загальної кількості звернень);
- кількість працівників, які мають відповідну фахову освіту (%);
- кількість працівників, які підвищили рівень кваліфікації (%);
- періодичність здійснення моніторингу якості надання соціальної послуги;
- відповідність встановлених показників якості отриманим під час контролю.

2. Якісні показники:

1) адресність та індивідуальний підхід - критерії оцінювання:

- наявність визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги;
- наявність індивідуального плану надання соціальної послуги, що відповідає визначеному ступеню індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги;
- забезпечення перегляду індивідуального плану надання соціальної послуги (у разі потреби);
- 2) результативність - критерії оцінювання:
 - рівень задоволеності соціальною послугою (за оцінками отримувачів соціальної послуги);
 - покращення емоційного, психологічного, фізичного стану отримувачів соціальної послуги, позитивні зміни в стані отримувача соціальної послуги в процесі її надання порівняно з періодом, коли соціальна послуга не надавалась;
 - проведення опитувань, збір відгуків, реагування на скарги отримувачів соціальної послуги та/або їхніх законних представників та проведення роботи щодо надання роз'яснень отримувачам соціальної послуги та/або їхнім законним представникам;
 - розроблення та застосування системи заохочення надавачів соціальної послуги, роботу яких позитивно оцінюють отримувачі соціальної послуги;
 - проведення внутрішнього та зовнішнього моніторингу якості надання соціальної послуги;

3) своєчасність - критерії оцінювання:

- прийняття рішення щодо надання соціальної послуги, визначення ступеня індивідуальних потреб отримувача соціальної послуги, підготовка індивідуального плану надання соціальної послуги у встановлений строк;
- складання та підписання договору про надання соціальної послуги;
- відповідність строків та термінів надання соціальної послуги зазначеним у договорі;

4) доступність та відкритість - критерії оцінювання:

- наявність умов доступності на території, прилеглій до приміщень надавача соціальної послуги (наявні спеціально обладнанні місця для паркування, контрастні предмети, пандуси, інші пристосування);
- наявність оформлених стендів з інформацією для отримувачів соціальної послуги про порядок надання, умови та зміст соціальної послуги, в тому числі у доступних для сприйняття особами з інвалідністю форматах;
- відповідність офіційного сайту надавача соціальної послуги ДСТУ ISO/IEC 40500:2015 «Інформаційні технології. Настанова з доступності веб-контенту W3C (WCAG) 2.0»;
- наявність довідників, буклетів та інших витратних матеріалів, газетних статей, записів телепрограм щодо надання соціальної послуги;

5) повага до гідності отримувача соціальної послуги - критерії оцінювання:

відгуки отримувачів соціальної послуги щодо ставлення до них надавачів соціальної послуги;

повага до гідності отримувачів соціальної послуги та недопущення негуманних і дискримінаційних дій;

наявність стендів з інформацією про правозахисні організації та порядок подання і розгляду скарг;

наявність у договорі про надання соціальної послуги положень щодо дотримання конфіденційності;

дотримання конфіденційності;

б) професійність - критерії оцінювання:

штатний розпис сформовано відповідно до законодавства та з урахуванням спеціалізації;

наявні затверджені посадові інструкції;

розроблена програма стажування для початківців, які надаватимуть соціальну послугу;

розроблені графіки проведення навчання, підвищення кваліфікації та атестації надавачів соціальної послуги;

наявність документів про освіту (державного зразка) працівників надавача соціальної послуги;

графік проведення робочих нарад з питань законодавства у сфері надання соціальних послуг.

{Додаток 4 в редакції Наказу Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

Додаток 5
до Державного стандарту
догляду вдома
(пункт 15.5)

МОНІТОРИНГ / ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ
результатів надання соціальної послуги догляду вдома

{Державний стандарт доповнено новим Додатком згідно з Наказом Міністерства соціальної політики № 335 від 16.06.2021}

Про затвердження Державного стандарту догляду вдома
Наказ; Мінсоцполітики України від 13.11.2013 № 760
Редакція від **01.07.2022**, підстава — [z0678-22](#)
Постійна адреса:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/z1990-13>

Законодавство України

станом на 16.04.2025

чинний

z1990-13

Документи та файли

-

Сигнальний документ

f412490n481.doc

/

zip

від 21.10.21 13:10, 704 кб
-

Сигнальний документ

f412490n482.doc

від 21.10.21 13:10, 52 кб
-

Сигнальний документ

f412490n518.doc

від 21.10.21 13:10, 48 кб
-

Сигнальний документ

f412490n576.doc

від 21.10.21 13:10, 40 кб

Публікації документа

- Офіційний вісник України від 10.12.2013 — 2013 р., № 93, стор. 277, стаття 3470, код акта 70369/2013